

Акатист светом мученику Јовану Стјеничком

Кондак 1.

Теби, храбром исповеднику вере Христове, похвални песмопој узносимо, а ти, пошто си стекао изобилну милост пред лицем Свемогућег Бога, не одбаци ове молитвене уздахе наше, већ нам испроси милости Његове, како би ти радосно клицали: Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповедниче!

Икос 1.

Онај који је Ангеле створио, Светотројични Господ, провиде оком својим Божанским и рођење твоје у времену, свети Јоване Стјенички, у коме ћеш бити верни слуга Његов и подвигом својим и мучеништвом се уподобити самим Ангелима Небеским. Због тога нас светли пример твој надахњује да ти овако кличемо:

Радуј се, Ангеле земаљски и човече Небески!
Радуј се, велегласна трубо Духа Светога!
Радуј се, Небески цвете у земљи Србској засађени!
Радуј се, вредна пчелице која мед Божански вернима точиш!
Радуј се, звездо невечерњег дана Господњег!
Радуј се, красото лика монашког!
Радуј се, лучезарна светиљко врлина Јеванђелских!
Радуј се, пустињаче који освети земљу Србску!
Радуј се, подражаваоче врлина највећег од жене рођеног!
Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповедниче!

Кондак 2.

Усели се Господ у срце твоје, свети Јоване, и обасја те светлошћу Тројичном, која је у теби начинила сасуд Духа Светога, због чега си кроз цео живот свој сверадосно појао: Алилуја!

Икос 2.

Ти се ниси противио Божијој благодати, свети Јоване, која те је изабрала да будеш светлост свету и со земљи, којом је требало, када дође

време, осветлити и посолити земљу Србску. Дивећи се животу твом ангелском ми ти архангелску песму узносимо:

Радуј се, јер од побожних и добрих родитеља као многомирсни цвет израсте!

Радуј се, јер је и млеко које си од мајке сисао било освећено благодаћу Христовом!

Радуј се, јер у дому своме понесе залог вере у Господа Исуса Христа!

Радуј се, јер те је Бог изабрао да Му сведок Истине на Земљи будеш!

Радуј се, јер у срцу твоме места беше само за Јеванђеље Христово!

Радуј се, јер беше рањен стрелом неугасиве Божанске љубави!

Радуј се, јер свом душом својом заволе Господа Христа, који једини истински воли човека!

Радуј се, јер душу твоју Богочежњиву Божанска благодат радошћу напајаше!

Радуј се, јер те нико није могао одвојити од љубави Христове!

Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповедниче!

Кондак 3.

Спознавши истину живота и познавши Истинитог Бога, ти, свети Јоване, пође јединим сигурним путем који води ка Царству Божијем, где све војске Небеске са свима Светима непрестано поју: Алилуја!

Икос 3.

Богочежњива душа твоја, свети Јоване, наведе те да се обучеш у монашки образ у коме ћеш носити благи јарам Христов. Ти пође у Лешјанску обитељ која је процветала безбројним пустињацима и у њој започе подвижнички живот и усхођење ка Небесима. Стога нека и ови молитвени уздаси наши полете ка твоме Небеском обитавалишту:

Радуј се, избрани од рода људског на свехвалну службу Богу!

Радуј се, јер си као Мојсије на Синају и ти сусрео Господа на Лешјанским висинама!

Радуј се, јер си на постригу сахранио старог, Адаму подобног, човека, и почео да се уподовљаваш Новом Адаму!

Радуј се, јер те је монашко пострижење неисказано облагодатило!

Радуј се, јер си вољу своју предао свевољи Господњој преко старца свога!

Радуј се, јер си у Господу Христу сву радост пронашао!

Радуј се, јер си Господа Христа срцем и душом од свега на свету највише заволео!

Радуј се, јер си као Небески Анђео по земљи смерно ходио!

Радуј се, јер си у потоцима суза све грехе своје опрао!

Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповедниче!

Кондак 4.

Срце се твоје, свети Јоване, радовало радошћу неисказаном, јер иако у телу беше, ти похита као Анђео Небески да непрестано узносиш хвалу Богу, појући: Алилуја!

Икос 4.

Ко ће исказати трудове твоје, свети Јоване, ко ће опевати подвиге твоје, којима ти постаде као Анђео у телу. Молитве и сузе твоје као брза планинска река сву прљавштину са тебе свукоше и ти тада засија као сунце облагодаћено Духом Светим. Нека и ове речи наше буду похвала трудовима твојим:

Радуј се, јер си се подвизавао на месту где су процветали најлепши изданци људски!

Радуј се, јер си постом и молитвом угасио угасио старог страсног човека у себи!

Радуј се, јер си сузама својим покајничким омио земљу Србску!

Радуј се, јер телу своје ниси дао покоја, гасећи страсти у себи!

Радуј се, јер си замке демонске покидао бдењем и трудовима!

Радуј се, јер си за овај свет умро, да би у оном вечно жив био!

Радуј се, јер си духовно племство рода Србскога собом обогатио!

Радуј се, јер си млеко духовности невином устима као дете пио!

Радуј се, јер те је Бог благословио да Му верни слуга будеш!

Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповедниче!

Кондак 5.

У време твоје, свети Јоване, многи монаси са Синајске горе због агарјанског зулума пребегоше у Србију, носећи са собом дух и дах најузвишенијег подвижништва, да ти, гледајући побожност њихову, још усрдније појаше: Алилуја!

Икос 5.

Као када пустиња процвета и оживи када се на њу излије дажд небески, тако и Србија поста процветала пустиња натопивши се водама најдубље побожности коју Синаити донесоше у њу. И ти, свети Јоване, угледајући се на њих, поче да живиш још строжијим животом, додавајући подвиг на подвиг и труд на труд. Зато те ми од свег срца овако величамо:

Радуј се, подвижнице који само Господа Христа пред собом гледаше!

Радуј се, молчаниче који си све биће своје Богу предао!

Радуј се, покајнице који си до саме смрти оплакивао грехе своје!

Радуј се, проповеднице који си по свој Србији само о вери Христовој зборио!

Радуј се, благовеснице си који Благоу Вест Јеванђеља као добар сејач сејао!

Радуј се, ангелоподобнице који си попут серафима роду Србскоме служио!

Радуј се, сузоношо који си као дажд потоцима суза земљу Србску напојио!

Радуј се, мучениче који си крвљу својом завет са Богом запечатио!

Радуј се, слављениче који си у ред светитеља Божијих призван!

Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповеднице!

Кондак 6.

Као што пчела тражи цвет са кога ће најслађи нектар пити, тако и ти, свети Јоване, жељан још већег подвига и дубље молитвене тишине, пронађе ново уточиште у древноме Хиландару, који је свети Сава осветио непрестаним уздасима ка Небу, појући: Алилуја!

Икос 6.

И ти си, свети Јоване, на Хиландару упијао благодатне дарове који су се вековима изливали на оне који су сав живот свој посветили слављењу Бога. Ту си пред иконом Пресвете Богородице Тројеручице свакодневно узносио молитве Оној која је омофором својим штитила цео свет, а посебно свету гору Атон. Зато почуј од нас ове молитвене усклике:

Радуј се, јер си Божијој Матери упућивао молитвене уздахе из највеће дубине срца свога!

Радуј се, јер си у благодати Хиландарској душу своју обожио!
Радуј се, јер си стопама светог Саве своје стопе придружио!
Радуј се, јер си од Мајке Божије Тројеручице благослов сваког дана
тражио!

Радуј се, јер си кандило Хиландарско и ти трудом својим, да се не
угаси, одржавао!

Радуј се, јер си за род Србски свакодневно потоке суза проливао!

Радуј се, јер трудове твоје и подвиге твоје скриваше у тишини келије
Хиландарске!

Радуј се, трудољубива пчело која си саће медом молитве испунила!

Радуј се, јер си попут орла узлетео на висине побожности!

Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов
исповедниче!

Кондак 7.

Али, Божији благослов за тебе, свети Јоване, беше да ти своје сузе и
крв пролијеш у отачаству твоме, па се ти убрзо обрете у срце Србије, подно
планине Јелице, у манастиру Стјеник, где заједно са Анђелима запеваше:
Алилуја!

Икос 7.

Сам манастир бејаше права пустиња земаљска, јер беше скривена од
погледа људског, и у њему бејашу многи монаси који су поред молитве
вршили послушање преписивања светих књига. Тебе убрзо, свети Јоване,
као искусног и мудрог јеромонаха, братија изабра за игумана, да им будеш
вођ и путовођ ка Отаџбини Небеској. Зато те од свег срца и душе овако
величамо:

Радуј се, јер је рука Господња увек бдила над тобом!

Радуј се, јер је рука твоја речи Божанске у свете књиге смерно
преносила!

Радуј се, јер си на плећима својим носио бремене духовне деце своје!

Радуј се, јер се преко тебе воља Божија на њима пројављивала!

Радуј се, јер си са страхом Божијим о свакој повереној ти души
бринуо!

Радуј се, јер си на Земљи попут мравца вредно сабирао благо које ће
те на Небу чекати!

Радуј се, јер је из уста твојих молитва попут бујног врела непрестано
текла!

Радуј се, јер си све земаљско за ништавно сматрао, стремићи увек ка Небеском!

Радуј се, јер си душу своју као невесту Господу Христу вечно обручио!

Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповедниче!

Кондак 8.

Братија Стјеничка бројаше стотину монаха, а ти, свети Јоване, мудро руковођаше животима њиховим, али и животима монаха у другим манастирима, чији си духовни отац био, због чега они благодарно појаху: Алилуја!

Икос 8.

Срце твоје, свети Јоване, подобно срцу светога Саве, силно жуђаше за осамом, па си ти, када су прилике то дозвољавале, повлачио се у испосницу звана Писарница, где си вапијући ка Богу оплакивао грехе своје и жудно чекао дан када ћеш напустити овај свет и ући у радост Господара свога. Нека и ови усклици наши буду хвала достојанству твоме:

Радуј се, подвигоположнице, који си телу своме непријатељ постао, да би душу вечне смрти спасао!

Радуј се, јер си Свете Литургије са сузама савршавао!

Радуј се, јер си био добра овца Пастира Доброг!

Радуј се, јер си Васкрслог Христа проповедао свим бићем својим!

Радуј се, јер си за Живот Вечни у Царству Небеском пролио море суза и зноја!

Радуј се, јер си покајање до последњег уздаха Господу приносио!

Радуј се, јер си славу Господу непрестано радосно узносио!

Радуј се, јер си Заступницу света, Пречисту Богородицу, радосним уснама вазда прослављао!

Радуј се, јер си све бестелесне силе Небеске као браћу своју увек у невољама призивао!

Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповедниче!

Кондак 9.

По допуштењу Божијем, а због грехова људских, агарјани палише све пред собом, освајајући део по део земље Србске, и ти, свети Јоване, видећи таму која се надвија над вама, са братијом монашком још јаче вапијаше ка Небу: Алилуја!

Икос 9.

Сва многоглагољива уста немају речи да опишу страдање твоје, свети мучениче Јоване. Јер када једнога дана Турци бануше у Стјенички манастир, ти храбро изађе пред њих, као игуман, и без страха, видећи да је дошао крај, чекаше да примиш венац мучеништва који ти Господ наменио. Када се крв твоја и братије твоје проли манастирском земљом, Анђели узеше свете душе ваше и понесоше их у наручје Господње. Неко зато уста наша замене анђелска и запоју овако:

Радуј се, јер си се удостојио да будеш страдалник за Христа Бога!

Радуј се, јер си душу своју положио за стадо своје!

Радуј се, јер смртно тело подаде у смрт да би бесмртну душу преселио у Живот Вечни!

Радуј се, јер те Бог изабра да Га крвљу својом прославиш!

Радуј се, неустрашиви исповедниче Вере Православне!

Радуј се, незлобиво јагње које безгласно прими мученичко заклање!

Радуј се, јер си Господа тихо призивао да ти подари снагу да примиш венац мучеништва!

Радуј се, јер си опростио онима који те мученичкој смрти предадоше!

Радуј се, јер ти је душа после смрти у наручје Христово као муња узлетела!

Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповедниче!

Кондак 10.

Векови су пролазили над земљом Србском пуни крви и страдања. Манастири бејаху опустошени, као и Стјеник твој, свети мучениче Јоване, али у њима се и даље могла чути, из дубине земље, из страдалних уста ваших, песма: Алилуја!

Икос 10.

Не може се град сакрити кад на гори стоји, нити су свете мошти твоје, свет мучениче Јоване, могле остати до скончанија века у земљи. Јер верни народ, који никада није престајао да долази манастиру твоме, осећајући силу њихову из земље, једнога дана их изнесе на видело и положи у камени кивот да им припада и молитвене помоћи преко њих од Господа тражи. Нека и ови усклици наши буду хвала заступништву твоме пред Господом:

Радуј се, јер мошти твоје свете изобилно благодаћу Духа Светога зраче!

Радуј се, јер непрестано бдијеш над Стјеничкој обитељи!

Радуј се, јер са Небеса шаљеш благослов свима који са вером прилазе светим моштима твојим!

Радуј се, јер молитве твоје Господ вазда услишава!

Радуј се, јер си постао похвала рода Србскога!

Радуј се, брзи помоћниче болнима и немоћнима!

Радуј се, надо Небеска свима којима земнородни помоћи нису могли!

Радуј се, јер кроз мошти твоје Бог силу своју и данас громогласно пројављује!

Радуј се, јер Отац и Син и Дух Свети благодат кроз мошти твоје на верне изливају!

Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповедниче!

Кондак 11.

Побожни Србски народ, и поред свих мука и страдања које је трпео, Бога никад није заборављао, ни Свете Његове, па је тако и моштима твојим вековима припадао, свети мучениче Јоване, и пред њима умилно појао: Алилуја!

Кондак 11.

Реке народа притицаху ка светим моштима твојим, свети мучениче Јоване, поготово на Ивандан, и ту, на каменој плочи по целу ноћ проводише у молитви и бдењу, остављајући небројене дарове, а одлазећи дому утешени, исцељени и духовно препорођени. И ти свакоме помагаше

ко је са вером приступао светом кивоту твоме и никога не отпушташе неуслишеног, као што си то и за земаљског живота свог чинио. Нека ти ове похвале наше буду награда за молитвену помоћ твоју:

Радуј се, брзи помоћниче свима који ти са вером и страхом Божијим притичу!

Радуј се, јер си Небеској Србији мучеништом прибројан!

Радуј се, јер се многе молитвене сузе пролише над светим кивотом твојим!

Радуј се, јер чудеса крај моштију твојих једино Господ може да изброји!

Радуј се, јер на обитељ Стјеничку благодат Духа Светогаводиш!

Радуј се, причасниче вечне Љубави Божије!

Радуј се, заступниче рода Србскога пред Престолом Божијим!

Радуј се, јер преко тебе Богу постадосмо ближи!

Радуј се, чудотворче Стјенички!

Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов исповедниче!

Кондак 12.

Ко ће избројати сва чудеса код моштију твојих, свети мучениче Јоване, којих је као звезда небеских. Још и данас се памти како си малом Крстомиру за време Другог светског рата исцелио тешку болест запаљења плућа, а он, оздравивши, уписа Богословију и постаде свештеник, да би вазда пред светом трапезом у олтару појао: Алилуја!

Икос 12.

И као што је слепорођени из Јеванђеља прогледао када га је Господ помазао блатом, тако је и девојчица Олга, слепорођена, после неколико година доласка у Стјеник и читања молитава и умивања на светом извору, прогледала. То је само доказ колика је слобода твоја пред Богом, свети мучениче Јоване, да испросиш милост Његову и за најтеже недуге који дођу на човека. Помоли се, да се исцелимо и телесно и духовно и ми, који ти овако побожно кличемо:

Радуј се, јер кроз мошти твоје Господ и данас чудеса чини!

Радуј се, јер помажеш свима који ти са вером приступају!

Радуј се, јер обитељ Стјеничку као добри домаћин вековима чуваш!

Радуј се, миомирисни цвете земље Србске!

Радуј се, свепобедни исповедниче вере Православне!

Радуј се, јер си крвљу својом убелио ризу спасења!
Радуј се, јер си душу своју о деснују Бога вечно поставио!
Радуј се, смели молчаниче за спасење душа наших!
Радуј се, јер је и кроз тебе диван Бог у светима својим!
Радуј се, Небески игумане земаљског Стјеника!
Радуј се, свети Јоване Стјенички, смиреномудри Христов
исповедниче!

Кондак 13.

О, свети мучениче Јоване, исповедниче вере Христове и тихи молитвениче за цео свет, прими ове смерне молитве наше и испроси од Господа милости и за нас грешне, како би и ми, када пређемо у вечност, радосно са Анђелима и појали: Алилуја!

Овај кондак се чита три пута, па онда: Икос 1. и кондак 1. и молитва, на крају.

Молитва

О, свети Јоване Стјенички, мучениче Србски и заступниче наш Небески, теби припадамо и теби вапијемо: Погледај са Неба и на нас, недостојне и гресима огубале, али још бар мало свесне да нам једино помоћ Свише може те ране очистити и исцелити, па се топло помоли Господу да нас не одбаци по вечној правди својој, него да још једном излије милост своју на нас и да нас помилује. Слаби смо, слаби, свети Јоване, немоћни и душом и телом за било шта добро, и никако да отпочнемо истинско покајање и повратак Богу. Овај свет нас је заробио хиљадама мрежа и никако да изађемо из њих, све више и више нас увлачећи у свепрождљива уста своја. Стога те, као дављеници, призивамо: Пружи руку своју, као Господ апостолу Петру, и извуци нас, молитвама твојим, из дубина греха и на обалу добродетељи изведи. Молитву нам оснажи, пост нам подржи, ревност учврсти, како би храбро, као војници Христови, увек били спремни на борбу са силама пакла које на нас непрестано стреле своје отровне бацају. И сву браћу нашу, малобројну Хришћанску браћу, благослови молитвама твојим Господу, свети Јоване. И свештенике наше благослови и учврсти да у вери Православној пребивају ако треба и по цену мучеништва. А и ово мало монаха што још као свици у тмини Србској светле, подржи молитвама твојим, да не посустану, него да ревносно служе и Богу и роду. А посебно те молимо за децу нашу, децу

Србску, да их благословиш, како би од отрова који им се као мед нуди на сваком кораку и у сваком часу, бежали, и ка Господу Христу, јединој Нади нашој свим бићем својим пришли. А молимо те и за сељаке и тежаке наше, који у зноју лица свога хлеб себи и свима нама зарађују, нека увек у радости Богу захваљују и за добро и за зло, када их снађе. А још те молимо и за непријатеље наше, нека и они прогледају и постану деца Божија, а не синови сатане. Јер, време као да истиче, и у њему се све згушњава, поготово зло, које је цели земаљски шар собом загадило. Стога нас ободри и оснажи, свети Јоване, да не посустанемо, да се не предамо, већ да високо носимо заставу Христову, као што си је и ти носио, макар на нас сав демонски и овај грехољубиви свет наваљивао, јер, иако смо недостојни, ипак из дубине душе и срца желимо да са Господом вечно будемо, макар у подножју ногу Његових. Стога, нека је хвала, теби, свети мучениче Јоване, за помоћ којом нас Свише благосиљаш, а слава Свемогућем Богу, који у Светој Тројници вечно пребива, Оцу и Сину и Светоме Духу. Амин.

Акатист написао:
Мирко И. Нанић
О светом Спиридону 2017. г.